

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣ

Τότε, ήταν κρατούμενοι της χούντας οι σημερινοί κρατούντες.

Σήμερα, είναι κρατούμενος των τότε κρατουμένων

ο Νίκος Μαζιώτης.

Μνη ανησυχείτε ! Αυτός, τουλάχιστον δεν έχει σκοπό να υπουργοποιηθεί...

ΑΘΗΝΑ, 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 1999 - τεύχος 168

25 χρόνια,
μετά την πτώση
της αμερικανούντης χούντας,
25 χρόνια
αμερικανούντης δημοκρατίας

"...Τόσα ^{πρ}ετών,
πώς παρῆλθον
ἐν τῷ μέσῳ εὐτυχίας...
Αποκτήσαντες
τὴν Κύπρον,
παταχθεῖς
τῆς δυστυχίας !..."

15-7-74...
20-7-74...
24-7-74...
Εικοσιπέντε
χρόνια...

ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ, λοιπόν, συμπληρώθηκαν ήδη από τότε που οι κάτοικοι της Αθήνας, που είχαν κιόλας βγει στους δρόμους, πανηγυρίζοντας την πτώση της "εθνοσωτηρίου επαναστάσεως", άκουγαν γελώντας από τα ραδιόφωνα τον εκπρόσωπο της ιωαννιδικής χούντας, Κωνσταντίνο Ράλλη, να διαβεβαιώνει πως "η κυβέρνηση ελέγχει πλήρως την κατάστασιν!"...

Εννιά μέρες νωρίτερα, οι Κύπριοι κι οι Ελλαδίτες ΕΟΚΑΒήτες και χουντικοί (ο Παπαστόλου, ο Βιντζλαίος, ο Σαμψών... και δεν συμμαζεύεται) είχαν επιτεθεί στο αρχιεπισκοπικό μέγαρο στη Λευκωσία με την "ευγενή" φιλοδοξία "να ξεκάμουν τον κόκκινο παππάν"...

Ο Μακάριος δεν τους έκανε την χάρη. Κατάφερε να γλυτώσει. Κι η πτώση της ελλαδίτικης χούντας είχε δρομολογηθεί. Όπως είχε δρομολογηθεί και ο Απόλλας... Στις 20-7-74, οι τουρκικές δυνάμεις

εισβολής αποβιβάζονταν στην βόρεια Κύπρο, ενώ οι Σαμψωνικοί ασχολούνταν με το κυνήγι των Μακαριακών (πολλοί από τους οποίους βρίσκονταν φυλακισμένοι των χουντικών στην βομβαρδιζόμενη απ' το ναυτικό του Ειτεβίτ Κερύνεια).

Το βράδυ της 23-7-74, τα μέλη της "κυβερνήσεως που ήλεγχε πλήρως την κατάστασιν" είχαν εξαφανισθεί από προσώπου γης, προς μεγάλη χαρά δύον των κατοίκων της χώρας. Ο μόνος, ίσως, που τους έψαχνε αγωνιωδώς, ήταν ο Ευάγγελος Αβέρωφ - Τοσίτσας, που αρκετούς μήνες πριν (από εκείνη την περίφημη "συνάντηση της Ρώμης") προετοίμαζε την ομαλή επιστροφή του Καραμανλή και της δημοκρατίας στην χώρα.

Οι Αμερικάνοι παρακολουθούσαν...

Όσο "απρόσμενα" είχαν επιβάλει την χούντα, άλλο τόσο "απρόσμενα" την πέταγαν στα σκουπίδια.

Στις 24-7-74, ο Σεραφείμ Τίκας, ο κολλητός του Ναπολέοντα Ζέρβα, όρκιζε - παρουσία του Γκιζίκη - τον Καραμανλή ως πρωθυπουργό.

Η μεταχουντική δημοκρατία άρχιζε.

Όλα έγιναν ΑΝΑΙΜΑΚΤΑ. Αναιμάκτα, άλλωστε, είχε επιβληθεί και η δικτατορία. Κάποιες "εξαιρέσεις", σαν του Γιώργου Τσαρουχά και του Γιάννη Χαλκίδη που, δολοφονήθηκαν στην Θεσσαλονίκη, ή της Μαρίας Καλαβρού, του Βασίλη Πεσλή, του Ελή που δολοφονήθηκαν στην Αθήνα, δεν είχαν εμποδίσει τους "3 αδελφούς" (Παπαδόπουλο, Παπακό, Μακαρέζο) να καυχώνται για το "αναιμάκτο" του πραξικοπήματός τους. Η δημοκρατία δεν ήταν, βέβαια, δυνατόν να "μείνει πίσω". Πώς θα μπορούσαν "μερικοί" νεκροί στην Κύπρο να αμαυρώσουν την "ομαλή" της επάνοδο ;

Οι εκπρόσωποι του "Φαύλου παρελθόντος" (μετά τον Καραμανλή, ο Μαύρος, ο Παοανδρέου κλπ.) επέστρεφαν, ένας - ένας, αποθεωνόμενοι από τα πλήθη. Πλήθη που συμμορφώνονταν προς τις υποδείξεις των αστυνομικών οργάνων που, εν μιᾷ νυκτί, είχαν μεταβληθεί από βασανιστές της χούντας σε φύλακες - αγγέλους και εγγυοτέρες της δημοκρατίας. Κι οι πολιτικάντες, δεν έχαναν ευκαιρία να επαινέσουν το λαό για την "**ωριμότητα**" που επεδείκνυε... Όχι σαν εκείνους τους Πορτογάλους, που - μόλις έπεσε η χούντα τους - έσπευσαν να λυντσάρουν τους βασανιστές τους !

Θα ήταν, ωστόσο, λάθος να θεωρήσουμε τον ελληνικό λαό ευκολόπιστο, αμνοσίκακο ή "ώριμο" (όπως χαρακτηρίζουν οι πολιτικάντες όλου του κόσμου όσους διαθέτουν τις "αρετές" της ευπιστίας και της αμνοσίας).

Οι λόγοι της "ομαλής" επανόδου της δημοκρατίας οφείλονται κυρίως στην "ομαλή" επιβολή της δικτατορίας.

Η δικτατορία του 1967, παρά τις διακηρύξεις της περί "αναρχοκομμουνιστικών κινδύνων". Δεν αντιμετώπισε κανέναν - τουλάχιστον αξιόπιστο - "εσωτερικό" εχθρό. Η προχουντική Ένωση Κέντρου, παρά τον "ανένδοτο" που είχε κηρύξει τον Ιούλη του 1965, δεν φιλοδοξούσε να ανατρέψει το κοινωνικό καθεστώς και δεν δίσταζε - ακόμη και "πάνω στη βράση" - να μιλάει κι εκείνη για "εξιτρεμιστικά στοιχεία και αναρχοκομμουνιστές προβοκάτορες" (μήπως θυμάται κανείς τι έγραφε εκείνη την εποχή ο σημερινός "πασοκο-συνασπισμένος" διευθυντής της ΕΡΑ-1, Γιάννης Τζαννετάκος, στην επίσημη εφημερίδα της ΕΔΗΝ ;(. Από την "άλλη μεριά", η ΕΔΑ και η Δημοκρατική Νεολαία Λαμπράκη, μολονότι πιο "ριζοσπαστικών τάσεων", δεν δίσταζαν να καταγγέλλουν τους "μαοϊκούς", τους "τροτσιστές", τους "αναρχικούς", ως "υπευθύνους των εκάστοτε εκτρόπων". Υπήρχαν, βέβαια, εκείνοι που οραματίζονταν την ανατροπή, την επανάσταση. Όμως, τα 18 χρόνια, που είχαν περάσει από την λήξη του εμφυλίου με πολέμου, χρόνια απογοήτευσης, τρομοκρατίας, αλλά και οικονομικής ευημερίας (και σε σύγκριση με

→ απόλυτα μεγέθη) τους είχαν "μουδιάσει". Το κοινωνικό κατεστιμένο, λοιπόν, της Ελλάδας δεν αντιμετώπιζε κανέναν κίνδυνο. Η άρχουσα αστική τάξη θα παρέμενε άρχουσα και χωρίς το πραξικόπεμπτο της 21-4-67. Ο Κωνσταντίνος Γλύξμπουργκ θα διατηρούσε το θρόνο του και το μεγάλο κεφάλαιο θα διατηρούσε τα προνόμια του.

Ποιός, λοιπόν, φοβόταν τί ; Ποιούς και τί είχε εξυπηρετήσει η απριλιανή χούντα ; Ποιούς κινδύνους είχε αποτρέψει ;

Οι κίνδυνοι ανατροπής της καθεστικούς τάξης, προέρχονταν από την ίδια την άρχουσα τάξη. Μπορεί να μην απειλούσαν την ίδια, απειλούσαν ωστόσο, κάποια χωτικά συμφέροντα των ΕΠΙΚΥΡΙΑΡΧΩΝ. Και επικυρίαρχος, από το τέλος του δευτέρου πολέμου, δεν ήταν άλλος από της ΗΠΑ. Η Ελλάδα δεν "κινδύνευε" να περάσει στο Σοβιετικό μπλοκ. Κινδύνευε να περάσει στον έλεγχο των Δυτικοευρωπαϊκών οικονομιών. Κι αυτό ήταν κάτι που οι ΗΠΑ δεν ήταν διατεθειμένες να το ανεχθούν. Η ΕΛΛΑΔΑ ήταν και επρεπε να παραμείνει αποκλειστικά δικούς τους πελάτης !

Πολλά και διάφορα έχουν γραφεί για το γιατί και πώς οι ΗΠΑ επέβαλαν τον γύψο στην Ελλάδα. Δεν θα ασχοληθούμε, λοιπόν, περισσότερο με αυτό το θέμα. Θα πούμε απλά πως η απριλιανή δικτατορία δεν είχε στο στόχαστρό της κάποιο επαναστατημένο προλεταριάτο, αλλά την ίδια την άρχουσα τάξη της χώρας που έδειχνε τάσεις διαφυγής από την σφαίρα επιρροής των υπερποντίων συμμάχων της. Αυτές οι τάσεις έπρεπε να καταπνιγούν πριν προλάβουν να εκφραστούν (οπότε δεν αποκλείεται να εύρισκαν έρεισμα και στον λαό). Η χούντα της Ελλάδας, λοιπόν, δεν ήταν κατασταλτική, αλλά προληπτική. Ο χαρακτήρας και οι στόχοι της, ήταν αυτοί που καθόρισαν και τις μεθόδους της. Κι αυτές οι μέθοδοι, με τη σειρά τους, καθόρισαν και τους τρόπους αντίστασης. Τα οικονομικά ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα δεν θίκτηκαν - κι άρα δεν αντιστάθηκαν - τόσο, όσο η μεσο- και η μικρο-αστική τάξη. Στην Ελλάδα του 1967-1974, η κατάσταση δεν εξελίχθηκε στον εμφύλιο του 1936 στην Ισπανία και δεν επέστρεψε στο 1945.

Το ερώτημα, που προκύπτει απ' όλα αυτά, είναι : **Τί μεσολάβησε, λοιπόν, από το 1967 μέχρι το 1974 ;**

Μεσολάβησαν, λοιπόν, πολλά και διάφορα. Όχι τόσο στην Ελλάδα όσο στις ιδιες τις ΗΠΑ. Κατ' αρχήν, οι ΗΠΑ **χάνουν τον πόλεμο του Βιετνάμ**. Σ' αυτό, παίζει σημαντικό ρόλο η αλλαγή που συμβαίνει στην ίδια την κοινωνία της ιμπεριαλιστικής μπρόπολης. Οι ΗΠΑ δεν είναι αυτές που ήταν στα 1950 και στον πόλεμο της Κορέας. Η άνοδος του βιωτικού επιπέδου του μέσου πολίτη των ΗΠΑ, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, φτάνει στο σημείο ακμής, αλλά και κάμψης της. Η τρίτη βιομηχανική επανάσταση (η πρώτη διαρκεί απ' τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι τα πρώτα χρόνια του 20ου και δεύτερη απ' το 1920 για να τελειώσει με το κραχ), αφού καταφέρνει να καλύψει τις μεταπολεμικές ανάγκες των Ευρωπαίων και των Ιαπώνων, δεν έχει λόγο ύπαρξης και παράλληλα δεν ξέρει τί να κάνει με το αλλοπρόσαλλο (αγγλοσαξονικό, αφροαμερικανικό, κεντρο- και ανατολικο-ευρωπαϊκό, λατινοαμερικανικό, ασιατικό) προλεταριάτο που συνωστίζεται στα μεγάλα αστικά κέντρα. Χρειάζονται επειγόντως νέες αγορές. Και οι αγορές δεν ανοίγουν πάντα με την βία, Ιδίως, όταν το αντίπαλο δέος της ΕΣΣΔ και της Κίνας ισχυροποιούνται, όταν η σοβιετική και η κινέζικη οικονομία εισβάλλουν στις αφρικανικές, στις ασιατικές και στις λατινοαμερικανικές αγορές, κι όταν ο μέσος πολίτης των ΗΠΑ συνειδητοποιεί το τεράστιο μέγεθος των δαπανών ενός πολέμου στο Βιετνάμ. Παράλληλα, με το οριστικό τέλος του πολιτικού και πολιτιστικού απομονωτισμού που επικρατούσε μέχρι και το τέλος του Δευτέρου Πολέμου, οι Βορειοαμερικανοί χάνουν σιγά - σιγά τον επαρχιωτισμό, αλλά και τον επαρχιωτικό εθνικισμό τους. Γίνονται πιο "κοσμοπολίτες", πιο "διεθνιστές", πιο "διανοούμενοι" και λιγότερο "πολεμοχαρείς". Είναι η εποχή που το αντιπολεμικό και φιλειρηνικό κίνημα κυριαρχεί στα πανεπιστήμια. Είναι η εποχή που Αφροαμερικανοί και Πορτορικανοί συνειδητοποιούν την περιθωριοποίησή τους, οργανώνονται - ακόμη και ένοπλα - και διεκδικούν την χειραφέτησή τους. Είναι η εποχή που ο μύθος του "Κομμουνιστή που επιβούλευεται την ελευθερία και ευημερία των Αμερικανών" καταρρέει. Οι ΗΠΑ χρειάζονται, τώρα, συνεταίρους. Φυσικά "του χεριού τους", οπωσδήποτε όμως, συνεταίρους, πρόθυμους να πληρώσουν ένα μέρος των εξόδων για να κερδίσουν ένα μέρος των εσόδων. Και τους βρίσκουν στην Δυτική Ευρώπη και στην Ιαπωνία.

Η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ισπανία - χώρες ευρωπαϊκές - δεν μπορούν να παραμείνουν απομονωμένες. Πρέπει να ανοίξουν πολιτικά και οικονομικά. Είναι η εποχή του "τέλους" των δικτατοριών. Οι λαοί των χωρών αυτών - που μετά το τέλος του Β' Πολέμου →

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ, Νο. 168 - σελίδα 3

15-7-74...

20-7-74...

24-7-74...

**Εικοσιπέντε
χρόνια...**

15-7-74...

20-7-74...

24-7-74...

Εικοσιπέντε χρόνια...

→ μου "ανήκουν στον Ελεύθερο Κόσμο" - πρέπει, τώρα, να απολαύσουν και την "δημοκρατία".

Στην περίπτωση της Ελλάδας, ωστόσο, τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα, λόγω των τεταμένων σχέσεων με την Τουρκία (Κύπρος, Αιγαίο, μειονοτικά θέματα). Η Τουρκία, "ανήκει κι αυτή στον Ελεύθερο Κόσμο". Ανήκει κι αυτή στην Βορειοατλαντική Συμμαχία και διεκδικεί ευρωπαϊκό ρόλο.

Η γεωστρατηγική της σημασία - κοινά σύνορα με την ΕΣΣΔ και με τις πετρελαιοπαραγωγές κώρες της Μέσης Ανατολής - είναι τέτοια, που οι ΗΠΑ δεν μπορούν ούτε να την απεξαρτήσουν, ούτε να απεξαρτηθούν απ' αυτήν. Την χρειάζονται ποικιλοτρόπως. Και σαν ορμητήριο ενδεχομένων επιχειρήσεων κατά της ΕΣΣΔ ή στην Μέση Ανατολή, και σαν "χωροφύλακα", και σαν "εγκάθετο" σε διεθνείς

οργανισμούς (ΟΗΕ, ΕΟΚ) όπου θα πρωθεί τα βορειοαμερικανικά συμφέροντα. Χωρίς την Ελλάδα, ωστόσο. Η σημασία της μειώνεται ριζικά, αφού δεν μπορεί να κλείσει το Αιγαίο και να ασφαλίσει την ανατολική Μεσόγειο από κάποιον πιθανό κίνδυνο από τον Βορρά.

Κι αφού χρειάζονται στις ΗΠΑ και στην Ελλάδα και στην Τουρκία, τί πιο "φυσιολογικό" από την δικοτόμηση της Κύπρου;

Οι μεταχουντικοί δημοκράτες πολιτικοί όλων των αποχρώσεων κατηγορούν την χούντα - και την παπαδοπούλική και την ιωαννιδική - ως "υπεύθυνη για την κυπριακή τραγωδία".

Οι χουντικοί, πάλι, κατηγορούν για "το ξεπούλημα της Κύπρου" όλες τις μεταχουντικές κυβερνήσεις. Και οι μεν και οι δε έχουν δίκιο. Αποσιωπούν όμως ο καθένας τις δικές του ευθύνες και, φυσικά, αποφεύγουν να έστω και να θίξουν το θέμα της πρωταρχικής ευθύνης των ΗΠΑ.

Όπως και οι πολιτικοί της Τουρκίας (χουντικοί και δημοκράτες), έτσι και οι πολιτικοί της Ελλάδας, αναγορεύουν το Κυπριακό σε θέμα "εθνικό" και σε θέμα "εθνικιστικό", ενώ ο ρόλος των ΗΠΑ - όταν δεν καλύπτεται - περιορίζεται στην "υποστήριξη του άλλου". Γνωρίζουν, βέβαια, ότι έτσι το θέμα δεν λύνεται. Ο μόνος τρόπος - τουλάχιστον στην παρούσα ιστορική φάση - να λυθεί το Κυπριακό, είναι να απαιτήσουν τη λύση του τα συμφέροντα των ΗΠΑ. Κι αυτό δεν συμβαίνει, όπως είδαμε και βλέπουμε μέχρι τώρα.

Σήμερα, πάντως, 24-7-1999, δεν έχει - πιστεύουμε - τόση σημασία το τί έγινε τότε, παρά μόνο για να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τί γίνεται σήμερα και για να μας βοηθήσει να στρέψουμε τα πράγματα προς ένα καλύτερο μέλλον.

Στα 25 χρόνια της, η σημερινή μεταχουντική ελληνική δημοκρατία, κατ' αρχήν, παραμένει το ίδιο αμερικανοκίνητη, όσο κι η δικτατορία του 1967-1974 και η μεταπολεμική δημοκρατία από το 1945 μέχρι το 1967. Τότε ήταν ο Πιούριφόδη. Αργότερα ο Χένρυ Τάσκα. Σήμερα είναι ο Νίκολας Μπερνς.

Όπως και η "αναίμακτη" χούντα, έτσι και η "αναίμακτη" δημοκρατία αποκαλύπτεται καθημερινά πιο δολοφονική.

Από τον Λιβερέτο, τον Σιδέρη και την Αναστασία Τσιβίκα, το 1975, περάσαμε στον Βασίλη Τσιρώνη, το 1978. Το 1980, η Σταματίνα Κανελλοπούλου και ο Ιάκωβος Κουμής άνοιξαν τον δρόμο για τον Μιχάλη Καλτεζά, το 1985... Ο Μαυροειδῆς, η Βασιλοπούλου, ο Πρέκας, ο Μαρίνος κι άλλοι πολλοί (θα θέλαμε σελίδες ολόκληρες μόνο για ν' αναφέρουμε τα ονόματά τους) άνοιξαν το δρόμο για τις σημερινές αθρόες εκτελέσεις "λαθρομεταναστών". Κι αυτοί με τη σειρά τους ανοίγουν το δρόμο για τις αυριανές μαζικές σφαγές μαθητών, φοιτητών, ανέργων, συνταξιούχων, πεινασμένων.

"...Όταν, μετά από ένα μήνα καθημερινών ξυλοδαρμών, στην Ασφάλεια, στη Μεσογείων, έφτασα στον Κορυδαλλό, πίστευα πως ήμουνα από τους πιο βασανισμένους. Τρεις μέρες αργότερα, γνώρισα στην Δ' ακτίνα έναν Κολομβιανό πορτοφολά. Αρχισα να του διηγούμαι τί μου είχαν κάνει. Ο Κολομβιανός δεν μύλησε. Μόνο ανασήκωσε την μπλούζα του και γύρισε για να φανεί η πλάτη του. Δεν υπήρχε τετραγωνικό εκατοστό στο οποίο να μην είχαν σβήσει ένα τουλάχιστον τσιγάρο...". Πραγματική ιστορία. Μία από τις χιλιάδες ιστορίες που άκουσαν στις φυλακές όλης της χώρας οι "πολιτικοί" κρατούμενοι της χούντας... Κι όμως, μετά την πτώση της, θα πρέπει να εκδόθηκαν πέντε τουλάχιστον βιβλία, που προσπαθούσαν να "εξηγήσουν πώς γίνεται κανείς βασανιστής, πώς εκπαιδεύεται, πώς νοιώθει". Έγιναν σεμινάρια. Συστάθηκαν επιτροπές ειδικών ψυχολόγων, ψυχιάτρων, ψυχοπαθών, δικαστών, δικηγόρων, γιατρών, νοσοκόμων, αστυνομικών, στρατιωτικών,

15-7-74... 20-7-74... 24-7-74...

Εικοσιπέντε χρόνια...

→ Η κουλτούρα μας επιμένει να είναι εισαγόμενη. Μουσική, χορός, τραγούδι, θεάματα, όλα (το 99 %) είναι πια αγγλόφωνα. Τα κανάλια, βέβαια, έχουν πολλαπλασιαστεί, πολυφωνία όμως δεν υπάρχει. Το ίδιο συμβαίνει και στα εργασίανά.

Οι θερινοί κινηματογράφοι (και γενικώς οι κινηματογράφοι) τείνουν να ανήκουν στο απόμακρο παρελθόν, καθώς η μεγάλη πλειοψηφία των ανθρώπων προτιμάει το σπιτικό βλακοκούτι.

Έχουμε πια κινητά τηλέφωνα, κομπιούτερ, φαξ, ίντερνετ. Η επικοινωνία, όμως, σπανίζει. Οι άνθρωποι δεν επικοινωνούν πια ούτε με τον συνάνθρωπο, ούτε όμως - πολλές φορές - με τον εγκέφαλό τους.

Οι μόνοι που φαίνονται να ευημερούν είναι οι δείκτες του χρηματιστηρίου κι οι γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Και, ναι μεν, δεν έχουμε πλέον ΕΛΔΥΚ (Ελληνική Δύναμη Κύπρου), έχουμε όμως ΕΛΔΥΚΟ (Ελληνική Δύναμη Κοσσυφοπεδίου) και Δύναμη Βοσνίας και Αλβανίας... μέχρι και Σομαλίας !

Ο Γιώργος και ο Κώστας (οι αδελφοί Παπαδόπουλοι) δεν πρόλαβαν την φετεινή επέτειο. Μας άφησαν πριν κάτι μήνες, με την πικρία πως έφυγαν μόνοι τους, χωρίς να τους "βοηθήσουμε". Και την πικρή γεύση πως μεγαλώσαμε κατά ολόκληρο ένα τέταρτο του αιώνος, χωρίς να δούμε τις αλλαγές που περιμέναμε μιαν ολόκληρη επταετία (και πολλοί από μας περισσότερο).

Τα σύννεφα που zώνουν τον πλανήτη, πυκνώνουν. Στην Κύπρο, στο Ιράκ, στην Γιουγκοσλαβία, ο αέρας μυρίζει πόλεμο, δισκίνη κι εμπλούτισμένο συράνιο. Οι πρωταγωνιστές της ιστορίας, από τον Κλίντον και τον πρόσφατο ακάλεστο (απ' τον λαό) μουσαφίρη, Κόεν, μέχρι τον Ετζεβίτ και τον Σημίτη, έχουν μοιράσει την πίττα και δεν έχουν αφήσει τίποτε για μας.

Σύμφωνα με την κοινή λογική, ωστόσο, η ιστορία δεν γράφεται από μια χούφτα πρωταγωνιστές, αλλά από τα δισεκατομμύρια ιών "κομπάρσων" που ζουν και δρουν - συνειδητά ή ασυνειδητά - στην Γη. Γιατί, η ιστορία δεν είναι παρά η συνισταμένη των δικών μας προσωπικών ιστοριών, του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος.

Κι αν, χρειαστήκαμε 25 χρόνια για να διαπιστώσουμε πως δεν διέφεραν σε τίποτε ο Πιουριφόϋ από τον Τάσκα κι ο Τάσκα απ' τον Μπερνς, και πως κι η χούντα κι η δημοκρατία, μέσα στο καθεστώς της εξάρτησης, δεν έχουν παρά λίγα σημεία ανόμοια και πως η εξουσία, με στολή ή με πολιτικά, πάντα βλάπτει, τότε μπορούμε να πούμε πως τα χρόνια αυτά δεν πήγανε χαρένα...

Λόγοι, ανεξάρτητοι από την θέλησή μας, μας υποχρέωσαν να μην βγάλουμε αυτό το τεύχος, όπως το είχαμε ετοιμάσει. Οι τακτικοί αναγνώστες μας, ωστόσο, ας κάνουν λίγη υπομονή μέχρι το επόμενο. Όσοι θέλουν, πάντως, βρίσκουν τον Αναρχικό στα βιβλιοπωλεία ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ, ΠΑΡΟΥΣΙΑ, ΠΑΡΑ ΠΕΝΤΕ, ΣΟΛΑΡΙΣ κ.α. ★